

■ ΗΠΙΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

συνέχεια από τη σελίδα 8

Στην τέταρτη ενότητα με το γενικό τίτλο: «α). παθολογία, β). δομικά υλικά και γ). λειτουργία», παρουσιάστηκαν έξι ανακοινώσεις.

Μέσα από τις εισηγήσεις της ενότητας αυτής παρουσιάστηκαν παραδείγματα επεμβάσεων συντήρησης με συμβατά υλικά μέσα από τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας για τη δημιουργία ψηφιακών αρχείων. Παρουσιάστηκαν επίσης τα προβλήματα παθολογίας κατασκευών και υλικών όπως η παθολογία των παλαιών κατασκευών από οπλισμένο σκυρόδεμα και η αποτίμηση της διάρκειας ζωής τους, καθώς και η μηχανική και φυσικοχημική συμπεριφορά των ενεμάτων υδραυλικής ασβέστου υπό την επίδραση υγρασίας, τα οποία χρησιμοποιούνται στην αποκατάσταση - ενίσχυση των ιστορικών κατασκευών.

Στην ενότητα αυτή παρουσιάστηκαν επίσης, για πρώτη φορά, πολύ σημαντικά ζητήματα τα οποία συνοδεύουν τη λειτουργία των ιστορικών κατασκευών, όπως η ακουστική άνεση κατά τη σύγχρονη χρήση των αρχαίων θεάτρων και η αντιμετώπιση των προβλημάτων θορύβου που προκαλεί η προσθήκη ηλεκτομηχανολογικών εγκαταστάσεων κατά την επανάχρηση των ιστορικών κατασκευών.

ρικών κατασκευών. Οι μελέτες αυτές, ορισμένες από τις οποίες έχουν ήδη υλοποιηθεί, ακολούθησαν σε γενικές γραμμές την ίδια μεθοδολογική προσέγγιση όσον αφορά στην ανάλυση και τεκμηρίωση ποίκιλλαν όμως όσον αφορά στις επιλογές αποκατάστασης γεγονός, το οποίο επιβεβαιώνει εν πολλοίς ότι κάθε ιστορικό κτίριο αποτελεί μια μοναδική περίπτωση. Επίσης συζητήθηκε έντονα η επιλογή της ένταξης νέων συμβατών χρήσεων σε ιστορικές κατασκευές, και ως ένα βαθμό διαφάνηκε ότι τα κτίρια αποκαθίστανται για να αποδοθούν στις επόμενες γενεές, ενώ οι χρήσεις που φιλοξενούνται σε αυτά δεν έχουν μόνιμο χαρακτήρα. Για το λόγο αυτό συμβατές θα πρέπει να θεωρούνται οι χρήσεις εκείνες, οι οποίες δεν αλλοιώνουν τη δομή και το χαρακτήρα των ιστορικών κατασκευών εντασσόμενες σε αυτές.

Στην έβδομη ενότητα με το γενικό τίτλο: «Μελέτες αποκατάστασης Γ'» παρουσιάστηκαν τέσσερις ανακοινώσεις.

Οι ανακοινώσεις, οι οποίες αφορούσαν ζητήματα πολιτικού μηχανικού, είχαν ως κύριο προβληματισμό τα ακόλουθα σημεία: Το σεισμό σχεδιασμού, το αναλυτικό προσομοίωμα της κατα-

τασκευών». Στην εισήγηση παρουσιάστηκε μια μεθοδολογική προσέγγιση για την εκτίμηση και την ανάλυση των ξύλινων δομικών συστημάτων και τονίστηκε ότι εάν ευοδωθεί ο έλεγχος αυτός αρκεί για να θεωρηθεί ότι η κατασκευή είναι αρκετά ασφαλής. Αν όμως χρησιμοποιώντας σύγχρονους υπολογιστικούς κώδικες, χαρακτηριστικές αντοχές και κανονισμούς, η κατασκευή κατά την πρώτη προσέγγιση δεν ικανοποιήσει τους ελέγχους, τότε θα πρέπει να της δοθεί μια ακόμη ευκαιρία. Στην εισήγηση του **καθ. Andrea Bruno** με τίτλο: «Σχεδιάζοντας πάνω σε υφιστάμενες κατασκευές», επιχειρήθηκε να διερευνηθούν ερωτήματα που αφορούν στο γιατί και για ποίον πρέπει να διατηρούμε τις ιστορικές κατασκευές, ποιες από αυτές αξίζει να διατηρηθούν και εάν υπάρχει η δυνατότητα προσδιορισμού των ορίων των επεμβάσεων σε αυτές.

Με την αξιωματική θέση ότι κάθε ιστορική κατασκευή είναι μοναδική, σχολιάστηκαν:

Η έννοια της αυθεντικότητας, η οποία μπορεί να οδηγήσει ορισμένες φορές σε λάθος επιλογές, καθώς ο όρος αυτός επιδέχεται πολλές ερμηνείες.

Η αναγκαιότητα της διεπιστημονικής συνεργασίας, ως ουσιαστικός τρόπος επικοινωνίας μεταξύ των διαφόρων εμπλεκόμενων ειδικοτήτων και όχι ως παράθεση εξειδικευμένων μελετών.

Ο ρόλος και η χρησιμότητα των διεθνών συμβάσεων και κανονισμών, οι οποίες θα πρέπει να θεωρηθούν ως υπόβαθρο για οποιαδήποτε επέμβαση και όχι ως αξίωμα. Θα πρέπει δηλαδή να προσαρμόζονται στη μοναδικότητα της κάθε περίπτωσης και όχι να εφαρμόζονται κατά γράμμα.

Το ζήτημα της διατήρησης ή μη των μεταγενέστερων φάσεων, οι οποίες θα πρέπει να εκληφθούν ως προστιθέμενες αυθεντικότητες, τις οποίες ο αρχιτέκτονας θα πρέπει να τις θεωρήσει με συνθετικό τρόπο, ώστε να μην αλλοιώνεται ο χαρακτήρας του μνημείου.

Η αναστρεψιμότητα των επεμβάσεων, η οποία πρέπει να μας οδηγήσει στη συνείδηση ότι δεν θα είμαστε οι τελευταίοι που επεμβαίνουμε στο μνημείο.

Τέλος, ο καθηγητής Α. Bruno καταλήγει ότι στόχος μας θα πρέπει να είναι η απόδοση των μνημείων στην κοινωνία, αφού απομακρύνουμε από αυτά όλες τις ασύμβατες κατασκευές που κατά καιρούς προστέθηκαν σ' αυτά. Η επανοικειοποίηση των ιστορικών τόπων και μνημείων σημαίνει την διατήρηση όλων των αυθεντικών αισθητικών, λειτουργικών και πολιτισμικών χαρακτηριστικών τους και την αναβίωση τους στη σύγχρονη ζωή. Με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται η συνεχής εξέλιξη της κοινωνίας και η συνέχεια του πολιτισμού και παρά τους συνεχείς μετασχηματισμούς διατηρείται η αυθεντικότητα, η οποία αποτελεί και το σημαντικότερο στοιχείο των ιστορικών κατασκευών. Το συνέδριο έκλεισε με την παρουσίαση των συνόψεων των επί μέρους θεματικών ενοτήτων και της συνολικής σύνοψης του συνεδρίου από τους Ι. Δουδούμη, Ν. Καλογερά, Ε. Καμπούρη, Α. Μιλτιάδου, Μ. Νομικό, Κ. Παλυβού, Γ. Πενέλη, Θ. Τάσιο, Π. Τουλιάτο, Ν. Χατζητρίφωνα, Ε. Χατζητρίφωνος και την ενεργό συμμετοχή των συνέδρων.

Εκ μέρους της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου Μαρία Δούση, Msc αρχιτέκτων, μέλος της Μ.Ε Αρχιτεκτονικών Θεμάτων ΤΕΕ/ΤΚΜ

Στην πέμπτη ενότητα με τον γενικό τίτλο «α). υπολογιστικές μέθοδοι, β). μελέτες αποκατάστασης Α'», παρουσιάστηκαν τέσσερις εισηγήσεις.

Κοινό χαρακτηριστικό όλων των ανακοινώσεων απετέλεσαν οι γενικότεροι προβληματισμοί που σχετίζονται με την στατική συμπεριφορά των ξύλινων δομικών υποσυστημάτων των ιστορικών κτιρίων καθώς και με την αποτίμηση της φέρουσας ικανότητάς τους. Τονίστηκε με έμφαση ότι στα ξύλινα δομικά συστήματα πρέπει να αποτυπώνονται με ακρίβεια και να αποτιμώνται όχι μόνο τα ξύλινα μέλη και οι διατομές τους αλλά και οι συνδέσεις τους. Επίσης αναγνωρίστηκε η ουσιαστική συμβολή της διαφραγματικής λειτουργίας των πατωμάτων και της στέγης στην αντισεισμική συμπεριφορά των κτιρίων σε όλες τις σχετικές με το θέμα αυτό ανακοινώσεις.

Στην έκτη ενότητα με τον γενικό τίτλο: «Μελέτες αποκατάστασης Β'», παρουσιάστηκαν έξι ανακοινώσεις.

Μέσα από τις εισηγήσεις της ενότητας αυτής παρουσιάστηκαν παραδείγματα επεμβάσεων αποκατάστασης, τα οποία κάλυψαν σφαιρικά τα ζητήματα της αποκατάστασης διαφόρων τύπων ιστο-

σκευής και της παθολογίας της, τον καταστατικό νόμο του υλικού κατασκευής και ιδίως οι ασυνέχειες, και η συμβατότητα των υλικών και των τεχνικών επέμβασης με τα αρχικά υλικά της κατασκευής και με τις αρχές της αποκατάστασης. Τονίστηκε επίσης η αναγκαιότητα αποτύπωσης της παθολογίας των υλικών και των κατασκευών, ώστε να μπορεί να γίνει σωστή διάγνωση των αιτιών της βλάβης, καθώς και η επιλογή αναστρέψιμων λύσεων. Παρουσιάστηκαν ενδιαφέρουσες τεχνικές αποκατάστασης της τοικοποιίας με λεπτόρρευστα υδραυλικά ενέματα ώστε να αποφευχθεί η αποτοίχιση σημαντικών τοιχογραφιών καθώς και εντυπωσιακές τεχνικές μείωσης της σεισμικής απαίτησης των ιστορικών κατασκευών, με την παρεμβολή σεισμικών μονωτήρων.

Στην ειδική ενότητα «προσκεκλημένοι ομιλητές», παρουσιάστηκαν δύο κύριες εισηγήσεις των Ιταλών καθηγητών Andrea Bruno και Ario Ceccotti. Παρά το γεγονός της απουσίας των προσκεκλημένων ομιλητών, οι εισηγήσεις τους παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν ιδιαίτερα.

Στην εισήγηση του καθ. **Ario Ceccotti** με τίτλο: «Εκτίμηση και ανάλυση των παλιών ξύλινων κα-